

Härmed lämnar Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla remissvar i ärendet diarienummer 23328-2024 Alight AB – solcellspark vid Karsholm

Vårt remissvar baseras på en bedömning om våra samrådssynpunkter har fått ett tillfredsställande svar i MKB.

Kort sammanfattning:

Vi är fortfarande positiva till den generella projektiden, men vi erfar att man övergripande valt att inte ta hänsyn till våra önskemål till innehåll i MKB och kan därför inte godkänna förslaget i den utformning det har nu. Därför tillstyrker vi med de villkor vi redovisar nedan.

Ytterligare anser vi att WSP gör en grov felbedömning i MKB när man inte tar hänsyn till betydelsen av grön korridor på landskapsnivå och att man inte utfört inventering av fladdermöss samt att noga artinventering av spillkråka som omfattas av artskyddsförordningen.

I naturvärdesinventeringen från maj 2024 på sida 120 av 1413 står det att läsa: *”Inga riktade artinventeringar har genomförts under inventeringen, men fågelarter och andra arter som är av naturvårdsintresse registrerades där de förekommer. En riktad häckfågeltaxering planeras att utföras under 2024.”*. Eftersom man i MKB inte redovisar information om denna planerade inventering, saknas det underlag för oss att bedöma utifrån.

Vår positiva inställning vilar på att projektet kan bidra kraftigt till ökad biologisk mångfald och i synnerhet hotade sandlevande arter i öppna miljöer. Det får dock inte ske på bekostnad av viktiga ekologiska funktioner och andra viktiga hotade arter. Några av våra samrådssynpunkter överlåter vi till länsstyrelsen att avgöra om dessa har undersökts tillräckligt och tagits hänsyn till.

Samrådssynpunkter - kort sammanfattning:

1) Skogens betydelse för det lokala klimatet och vattenflöden i närområdet:

Vi låter Länsstyrelsen avgöra om detta har undersökts tillräckligt och tagits hänsyn till.

2) Gröna korridorer:

Icke acceptabelt ur landskapsperspektiv. Den föreslagna anläggningen ligger som ett stort hinder för spridning av arter i norr-sydgående riktning.

3) Spillkråka:

Brist på inventering trots artskyddsförordning berörs. Det är inte acceptabelt att inte inventera denna art när vi vet att den finns inom exploateringsområdet

4) Skyddsvärda träd: Brist på buffertzoner kring dessa samt brist på gröna korridorer mellan dessa. Vi låter länsstyrelsen avgöra om tillräckligt hänsyn tagits.

5) Prakttagging och Tallticka:

Buffertzoner försäkras i MKB. Vi låter Länsstyrelsen avgöra om tillräckligt hänsyn tagits.

6) Inventera fladdermöss:

Icke acceptabelt att detta inte finns med. Det är förödande för möjligheten att kunna bedöma ansökan.

7) Skapa blomsterbäddar för fjärilar, vildbin och humlor:

Mycket bra, men vänta med insådd där det inte varit åker.

8) Rekreation och landskapsbild:

Vi låter länsstyrelsen avgöra om tillräcklig hänsyn tagits.

Samrådssynpunkter (i kursiv) med bedömning (understryket)

Samrådssvar 2023-12-14

Naturskyddsföreningen i Kristianstad och Bromölla är generellt positiva till anläggningen enligt våra tidigare uttalanden (bifogad nedan) , men har följande synpunkter utifrån naturvårdsinventeringen:

Sammanfattning

Vi är fortfarande positiva till anläggningen, men anser att det finns frågor som måste redas ut för att vi slutgiltigt kan tillstyrka det. Vi är för förnybar energi och ser det som mycket viktigt för klimatomställningen i samhället. Vi behöver mycket sådan och vi behöver det snabbt.

Runt om i Skåne är det nu många tillståndsansökningar och det är nytt för många instanser som ska lämna remissvar. Inom Naturskyddsföreningens kretsar, länsförbund och riksförening pågår just nu ett arbete med att ta fram policy för placering av solceller. Vi i den lokala kretsen vill inte hålla igen med etableringar, men vi vill också undvika negativa effekter på naturen. Vi anser att denna etablering har mycket stor potential att skapa nya höga naturvärden genom hävdade öppna sandiga ytor och därför har vi stora förhoppningar att anläggningen kan bli av genom att man tar de nödvändiga hänsyn som behövs. Våra viktigaste frågor kommer här:

Sammanfattande om frågorna

Naturvårdsinventeringen är inte komplett – för att vi kan lämna alla synpunkter bör vi ha en komplett naturvårdsinventering

Sammanfattningsvis saknar vi en beskrivande inventering av spillkråkans livsmiljöer, de fyra skyddsvärda träden man önskar ta ner, en inventering av fladdermöss, skogens betydelse för vattenflöden i marken samt luftfuktigheten för anslutande naturmiljöer. Vi saknar också en tydlig planering för att säkra gröna korridoren i norr-syd-riktning enligt kommunens grönplan och en försäkran om att de hotade svamparna inte kommer att missgynnas.

Vi vill särskilt belysa vikten av buffertzoner för skogsmiljöer och enskilda objekt. Att spara ett skyddsvärt träd men plocka bort alla träden runt det, påverkar den biologiska mångfalden på många sätt – exempelvis genom lägre luftfuktighet. Det är av vikt att kompetent naturvårdsplanering utförs generellt i området – och eventuellt i anslutning till området där man har rådighet.

Skogens betydelse för lokala klimatet och vattenflöden i närområdet

En viktig fråga som inte är tillfredsställande avhandlad är hur anläggningen kommer att påverka det lokala klimatet och vattenflöden i marken genom att så stor andel skog försvinner. Frågan är om närliggande vattenmiljöer kan få minskat eller ökat tillflöde genom att skogen inte längre finns som buffert för vatten.

Vi anser det självklart att omvandlingen från skog till öppen mark minskar den generella luftfuktigheten i området. Dock måste man fråga sig om anslutande ytor kan påverkas negativt av detta. Detta kommer att ske både genom att skog bidrar med fuktighet till luften och genom att vinden blåser bort eventuell lokal luftfuktighet.

Eftersom området historiskt delvis har varit mycket mer öppet än i dagsläget ser vi det inte som ett stort hinder för anläggningen generellt – men ändå något man bör säkerställa inte

leder till för stor negativ påverkan. Vi ser just nu inga specifika anledningar till oro i närområdet. Anläggningens potential att skapa höga naturvärden genom varma öppna sandiga miljöer bör också vägas in i denna fråga.

Bedömning: MKB beskriver en enkel bedömning av detta. Vi låter Länsstyrelsen avgöra om detta är tillräcklig garanti för att undvika negativ påverkan lokalområdet

Gröna korridorer

Grönstråket avbryts av södra delen av den tilltänkta anläggningen. Här behövs tillräckligt breda gröna korridorer i norr-syd-riktning. Vi föreslår att länsstyrelsen bör ange lämplig minimibredd. Eftersom ytorna inom anläggningen till stor del består av öppen slätteräng/betesmark, är det särskilt skogsmiljön som bör säkras i gröna korridoren. Här är det fladdermöss och fåglar och flygande insekter som bör sättas i fokus. Det bästa är att välja ett stråk med befintliga äldre träd och buskar hellre än att unga träd planteras.

Bedömning: Icke tillfredsställande. Utformningen visar tydligt att man på inget sätt tagit hänsyn till den viktiga gröna korridoren. MKB belyser att kommunens grönplan berörs i detta sammanhang under kapitel 5.4.5. Vi instämmer inte i Alights uppfattning: "Sammantaget bedöms den ansökta solparken medföra en liten negativ konsekvens för naturmiljön". Exploateringen kapar tvärtom den skogliga gröna korridoren i den norr-sydgående riktningen, vilket innebär en kraftig negativ konsekvens och går emot kommunens grönplan.

En bra placerat grön korridor i norr-sydgående riktning kan samtidigt ge vindskydd mot framhärskande vind från väst och därmed skapa bättre förutsättningar för biologisk mångfald på öppna marker öster om en sådan skogskorridor.

Spillkråka

Spillkråka är en B-art inom EU-s fågeldirektiv, alltså prioriterad, och en mycket viktig nyckelart för många andra arter i skogsmiljöer. Ur artskyddsförordningen:

Arten har enligt fågeldirektivet eller art- och habitatdirektivet ett sådant unionsintresse att särskilda skyddsområden (fågeldirektivet) eller bevarandeområden (art- och habitatdirektivet) behöver utses. Arten finns upptagen i bilaga 1 till fågeldirektivet eller bilaga 2 till art- och habitatdirektivet.

Därför anser vi att spillkråka inte får missgynnas i sammanhanget.

Spillkråka har boträd mitt i två av ytorna (trädID 36 + 31).

Enligt artportalen har arten observerats på två platser 2022.

Vi anser att man bör inventera mer utförligt var det finns potential för livsmiljö för spillkråka.

Särskilt bör skogsmiljöer med äldre bok och tall bevaras i ett sammanhängande skogsområde. Ur artfakta.se:

Vanligaste boträd är asp, men också tall och i sydligaste Sverige ofta bok. Medelåldern på utnyttjade tallar varierade enligt studier från 115 år (Småland)...

Att ta upp stubbar missgynnar födosökningen för spillkråka och det är därför, med detta underlag, svårt att avgöra hur pass mycket spillkråka skulle missgynnas – här får man också väga in den ökade biologiska mångfalden som kan tänkas återskapas genom att ung sandig skog görs om till öppna ytor som betas eller hävdas.

Vi är i stort positiva till anläggningen, därför hoppas vi att anläggningens utformning kan anpassas så att spillkråka inte missgynnas och helst gynnas. Med tanke på de få observationer som finns och bristen på äldre skog, utgår vi i dagsläget ifrån att spillkråkans livsmiljöer främst är de små dungor med äldre träd som man hursomhelst avser att spara

Bedömning: i MKB sida 36 beskrivs följande "Planerad exploatering bedöms därmed inte påverka någon fågelart så att förbuden i artskyddsförordningen aktualiseras". Vi ser att man har tagit hänsyn till skyddsvärda träd och därmed antagligen även de träd som är viktiga för spillkråka. Däremot har man inte gjort en utförlig inventering av spillkråka så som vi förespråkade. Det finns då kvar en osäkerhet om spillkråka kan drabbas negativt. Det är inte acceptabelt att inte inventera denna art specifikt, när vi vet att den finns inom exploateringsområdet.

Skyddsvärda träd

Vi förespråkar att skyddsvärda träd ska stå kvar och att biodiversiteten i och nära dessa, utvecklas utifrån trädens värde för biologisk mångfald. Det är även önskvärt med hänsyn till spillkråka. De fyra träd (32,33,34,35) bör analyseras för sitt biologiska värde för att kunna göra en avvägning om det är motiverat att ta ner dessa enligt önskemålet. Här saknas innehåll i naturvårdsinventeringen. Anläggningens potential att skapa höga naturvärden genom öppna sandiga miljöer bör också vägas in i denna fråga. Självklart bör träden helst vara kvar, men om det avsevärt hindrar etableringen kan det möjligen motiveras att ta ner dessa genom kompensationsåtgärder.

Bedömning: Skyddsvärda träd pekas ut i MKB och har i stor utsträckning undantagits från avverkning. Dock återstår en problematik i att avverka utan tillräckliga buffertzoner på flera platser. Luftfuktighet kommer minska liksom spridningsmöjligheter för arterna på träden blir sämre när skyddsvärda träd isoleras i små öar. Vi låter Länsstyrelsen avgöra om tillräcklig hänsyn tagits.

Prakttagging och Tallticka

Bör bevaras och helst gynnas

Bedömning: Ur artfakta (SLU) står det om Prakttagging (EN): "Den behöver kontinuerlig tillgång till döda träd i slutna bestånd och den växer inte på döda almar i parker och liknande öppna eller halvöppna miljöer." Därför krävs det god buffertzon i habitatet. I MKB sida 36 uppges det tillfredsställande försäkran om att så blir fallet. Vi låter Länsstyrelsen avgöra om tillräcklig hänsyn tagits.

Inventera fladdermöss

Vi saknar en inventering av fladdermöss. Det är stora ytor med skogsmiljö och det finns hålträd enligt inventeringen. Det är otänkbart att det inte skulle finnas fladdermöss i området.

Bedömning: Icke tillfredsställande. Vi har påpekat bristen på denna så ofta uteblivna men mycket viktiga inventering och denna brist har inte åtgärdats. Det finns åtminstone två viktiga hänsyn: 1) Äldre träd - dessa har man tagit hänsyn till i stor utsträckning - men utan

fladdermusinventering vet vi inte vilka som ska prioriteras. 2) Den gröna korridoren i norrsydgående riktning kan vara avgörande för en hälsosam fladdermuspopulation. Därför är det viktigt att få reda på om det finns rödlistade fladdermusarter som kan drabbas negativt.

Skapa blomsterbäddar för fjärilar, vildbin och humlor

Angående att så in fröblandningar rekommenderar vi att enbart göra detta på ytor som nyligen varit åkermark. Övriga ytor bör inom kort tid utveckla naturlig värdefull flora med tanke på den sandiga marken och den fröbank som kan tänkas finnas i marken. Om man i senare skede ser att det inte blir en bra respons från naturens egen fröbank, är det värt att överväga insådd.

Bedömning: Vi upprepar att man bör avvakta med fröinsådd tills fröbanken har visat upp vad som redan finns av naturliga fröer - dvs efter 2 blomningssäsonger. Sådd kan innebära att önskvärda arter konkurreras ut och t o m orsaka oönskad kraftig vegetation som kräver mer arbete. Observera att processen inte är så enkel. En skogsmiljö som avverkas har ett mosslager som hindrar frön att komma till marken. En första åtgärd kan vara att bränna torr mossa, alternativt skrapa av detta lager.

Rekreation och landskapsbild

Vi anser att länsstyrelsen bör säkra att både landskapsbild och rekreativsmöjligheter vägs in i bedömningen. Placering och storlekar på enheter kan ha stor betydelse för detta.

Bedömning: Vi låter Länsstyrelsen avgöra om tillräcklig hänsyn tagits

*För Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla
2023 12 07*

Rune Stenholm Jakobsen, viceordf.
För Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla
2025 03 03